ודאות משפטית כגורם תחרותי

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

למה מתכוונים משקיעים כשהם מדברים על ודאות משפטית

ודאות משפטית היא רעיון רחב יותר מהיעדר שחיתות. משקיע רוצה לדעת מראש אילו כללים יחולו על עסקה, כיצד יפורשו ובאיזו מהירות יאכוף אותם בית משפט. הוא רוצה לדעת גם שהכללים לא ישונו למפרע, שכללים חדשים יפורסמו בהתראה מספקת ושהמינהל יחיל אותם בעקביות. תחום שיפוט יכול להיות ישר ועדיין בלתי ודאי, אם חוקיו סתומים, בתי המשפט שלו איטיים או הרגולטורים שלו בלתי צפויים.

הוודאות המשפטית של סינגפור נשענת על ארבעה מרכיבים. החקיקה שלה נגישה ומאוחדת באופן סדיר. המשפט הפרטי שלה הוא משפט מקובל מבוסס אנגלי, הנכתב ונטען באנגלית ומוכר לעורכי הדין של המרכזים הפיננסיים הגדולים. בתי המשפט שלה מכריעים בסכסוכים מסחריים במהירות ובעלות מתונה. הרגולטורים שלה מקיימים היוועצות לפני שהם מחוקקים ומסבירים כיצד יפעילו את שיקול דעתם. כל אחד ממרכיבים אלה קיים גם במקומות אחרים. השילוב שלהם בתחום שיפוט אחד באסיה נדיר יותר.

ספר חוקים נגיש

כל חוק של הפרלמנט שבתוקף מתפרסם ללא תשלום באתר Singapore Statutes Online, יחד עם ההיסטוריה החקיקתית שלו והנוסחים הקודמים. מהדורה מחודשת כללית של ספר החוקים הושלמה ב־2021. המהדורות המחודשות משלבות את כל התיקונים עד 1 בדצמבר 2021 ונכנסו

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

לתוקף ב־31 בדצמבר 2021.[1] התוצאה המעשית היא שעורך דין זר יכול לקרוא את הנוסח העדכני של כל חוק סינגפורי באנגלית, ללא מינוי, יחד עם ציר זמן של נוסחיו. מעטים מתחומי השיפוט של המשפט הקונטיננטלי מציעים לקורא זר נגישות דומה. האוסף הפדרלי השווייצרי, המקבילה האירופית הקרובה ביותר, מחייב רק בגרמנית, בצרפתית ובאיטלקית. לנוסחים האנגליים של חוקים נבחרים אין תוקף משפטי.

המשפט המקובל באנגלית

ה־Singapore Law Reports מתפרסמים בידי האקדמיה למשפט של סינגפור (Singapore Academy of Law) מאז 1992, ברישיון בלעדי מבית המשפט העליון.[2] יחד עם נימוקי ההחלטה הכתובים שבתי המשפט מפרסמים, הם מעניקים לאנשי המקצוע גוף של פסיקה מנומקת באנגלית. שופטי סינגפור מצטטים מקורות אנגליים, אוסטרליים, קנדיים ואחרים מחבר העמים, ואילו החלטותיהם שלהם מצוטטות יותר ויותר בחו"ל. עבור בנק בלונדון או בניו יורק, המרחק הדוקטרינרי בין חוזה הכפוף לדין סינגפור לבין חוזה הכפוף לדין האנגלי קטן. פרק J.III מתאר בפירוט רב יותר את תפקידם של המשפט המקובל ושל השפה האנגלית בשוק השירותים המשפטיים.

הרפורמות של 1993 ו־1994 שתוארו לעיל לא הובילו לסטייה חדה מהמשפט האנגלי בענייני מסחר. בית המשפט לערעורים פיתח גישה סינגפורית בתחומים מסוימים, למשל בפרשנות חוזים ובתניות עונשיות, תוך שמירה על הצפיות המסחרית שהצדדים מצפים לה. השילוב של אוטונומיה ורציפות הוא כשלעצמו מקור לוודאות. הצדדים יודעים שבתי המשפט בסינגפור יחילו עקרונות מוכרים ושלא ייבאו באופן אוטומטי כל תפנית בדוקטרינה האנגלית.

מהירות ועלות האכיפה

המדידה המצוטטת ביותר של אכיפת חוזים הייתה סקר *Doing Business* של הבנק העולמי, שמדד את הרגולציה העסקית ב־190 כלכלות. במהדורתו האחרונה, *Doing Business 2020*, דורגה סינגפור במקום השני בדירוג הכולל ובמקום הראשון בעולם באכיפת חוזים. הסקר העריך כי סכסוך מסחרי נמשך 164 ימים מהגשת התביעה ועד התשלום ועולה 25.8 אחוז משווי התביעה. הוא העניק לסינגפור 15.5 מתוך 18 נקודות במדד איכות ההליכים השיפוטיים, הבוחן את מבנה בתי המשפט, ניהול התיקים, המיכון ויישוב סכסוכים חלופי. הונג קונג דורגה במקום ה־31 באכיפת חוזים.[3]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

אותו סקר תיעד את הרפורמות שבאמצעותן שיפרה סינגפור את מעמדה. הן כללו מערכת ליטיגציה אלקטרונית חדשה, חוק מאוחד בדבר גישור וולונטרי ומנגנון של הסדר נושים לארגון מחדש של חברות, עם מאפיינים של משטר החייב המחזיק בנכסיו (debtor-in-possession) והוראות לארגון מחדש ארוז מראש (prepackaged).[4] רפורמות הארגון מחדש היו מכוונות. הן נועדו למשוך לסינגפור את הארגון מחדש של חברות אסייתיות שחובותיהן אורגנו מחדש בעבר בניו יורק או בלונדון. ההוראות הרלוונטיות מצויות כיום בחוק חדלות הפירעון, ההבראה והפירוק (Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018) (IRDA).[5]

רגולציה צפויה

ודאות משפטית במרכז פיננסי תלויה גם ברגולטור. רשות המוניטרית של סינגפור (Monetary Authority of Singapore, MAS) מפרסמת מסמכי היוועצות לפני שהיא מוציאה את רוב הכללים החדשים, משיבה להערות שהתקבלו ומפרסמת הנחיות המסבירות כיצד תפעיל את סמכויותיה. פרק E.I מתאר את ארכיטקטורת החוקים ואת הכלים שבאמצעותם פועלת הרשות. מה שחשוב כאן הוא דפוס ההתנהגות שתהליך זה יוצר. המוסדות המפוקחים יודעים ששינויים יפורסמו, יידונו ויוכנסו בהדרגה, ושהרשות תסביר את ציפיותיה בכתב.

למעמדו החזק של הרגולטור יש צד שני. ל־MAS שיקול דעת רחב ברישוי, בפיקוח ובאכיפה, ואילו ביקורת שיפוטית על החלטותיה נדירה. המשקיעים סומכים אפוא על המוניטין של הרגולטור לעקביות יותר מאשר על האפשרות לתקוף אותו בבית המשפט. הסתמכות זו הוצדקה ברקורד של הרשות. עם זאת, היא שונה מהמודל השווייצרי, שבו ניתן לערער על החלטות FINMA, רשות הפיקוח על שוק ההון השווייצרית, לבית המשפט הפדרלי לעניינים מנהליים ולבית המשפט הפדרלי העליון, ושבו חלק גדול יותר מהכללים קבוע בחוקים מפורטים.[6]

השלכות מעשיות למשקיעים וליועציהם

התשתית המשפטית המתוארת בפרק זה מתורגמת לבחירות קונקרטיות עבור מי שמבנים עסקים דרך סינגפור. ברירת הדין, ברירת הפורום והתנהלות היחסים עם עובדי ציבור צריכות להיבחן בתחילת כל עסקה, משום שקשה לשנותן לאחר שפרץ סכסוך.

- בחרו במפורש בדין סינגפור לחוזים המבוצעים בדרום־מזרח אסיה, כאשר הצד שכנגד מוכן לכך, ובדקו אם החוזה זקוק גם לתניית שיפוט לטובת בתי המשפט של סינגפור, בית המשפט המסחרי הבינלאומי של סינגפור (SICC) או בוררות שמקומה בסינגפור (פרקים F.II ו־F.III).

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

- אמתו את הנוסח העדכני של כל חוק שעליו אתם מסתמכים באמצעות Singapore Statutes Online, והשתמשו בציר הזמן של הנוסחים כדי לזהות את הנוסח שהיה בתוקף במועד העסקה הרלוונטית.
- התייחסו למתנות, לאירוח ולנסיעות המוצעים לעובדי ציבור כאל עבירות אפשריות לפי סעיף 165 לחוק העונשין ולפי החוק למניעת שחיתות (Prevention of Corruption Act), גם כאשר לא מתבקשת טובה מסוימת.
- זכרו שהחוק למניעת שחיתות חל על שוחד במגזר הפרטי ושאזרחי סינגפור נושאים באחריות למעשי שחיתות שביצעו בחו"ל.
- כללו מצגים בדבר מניעת שחיתות, זכויות ביקורת וזכויות סיום בהסכמי סוכנות, הפצה והפניית לקוחות, בייחוד כאשר מתווכים מתקשרים עם גופים בבעלות ממשלתית באזור.
- בעניינים רגולטוריים, עקבו מקרוב אחר ההיוועצויות וההנחיות של MAS, משום שהציפיות שהרשות מפרסמת מעצבות את פרקטיקת הפיקוח שלה יותר מליטיגציה פורמלית.
- בארגון מחדש, בחנו את הסדרי הנושים ואת צווי ההקפאה (moratoria) הזמינים בסינגפור לפני שאתם בוחרים בפורום זר.

הערות

1. Prevention of Corruption Act 1960, 2020 Revised Edition, Singapore Statutes Online (sso.agc.gov.sg, נצפה בנובמבר 2026): "This revised edition incorporates all amendments up to and including 1 December 2021 and comes into operation on 31 December 2021"; הדף מציג את נוסחי החוק מהמהדורה המחודשת של 1985 ואילך. ↩

2. Wikipedia, "Law of Singapore" (נצפה בנובמבר 2026): ה־Singapore Law Reports "first published by the Singapore Academy of Law in 1992", "under an exclusive licence from the Supreme Court of Singapore". ↩

3. World Bank, *Doing Business 2020: Economy Profile of Singapore* (archive.doingbusiness.org, נפתח בנובמבר 2026), עמ' 3–4 ו־51–53: 190 כלכלות נסקרו; דירוג קלות עשיית העסקים 2 (ציון 86.2); אכיפת חוזים דירוג 1 (ציון 84.5); זמן 164 ימים; עלות 25.8% משווי התביעה; מדד איכות ההליכים השיפוטיים 15.5 (0–18).

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

תרשים ,עמ' 52 ,*Doing Business 2020: Economy Profile of Singapore* ,World Bank
:Enforcing Contracts in Singapore and comparator economies": "84.5"
,Singapore (Rank: 1)", "84.1: Korea, Rep. (Rank: 2)", "69.1: Hong Kong SAR
."China (Rank: 31)", "68.2: Malaysia (Rank: 35)" ↩

4. World Bank ,*Doing Business 2020: Economy Profile of Singapore* ,רפורמות עסקיות:
by introducing a consolidated law on voluntary" סינגפור הקלה על אכיפת חוזים
mediation" (DB2018) ו־"by introducing a new electronic litigation system"
(DB2014); היא הקלה על יישוב חדלות פירעון "by establishing a new scheme of
arrangement procedure with features of the debtor-in-possession
reorganization regime and introducing provisions applicable to prepackaged
restructurings". ↩

5. Insolvency, Restructuring and Dissolution Act 2018 (Act 40 of 2018) ,בתוקף
מ־30 ביולי 2020. ↩

6. על ערעורים על החלטות FINMA לבית המשפט הפדרלי לעניינים מנהליים ולבית
המשפט הפדרלי העליון ראו Ressos ,*Genève, place financière internationale* ,partie
E, chapitre IV (le cadre réglementaire de la gestion de fortune); Federal Act on
the Swiss Financial Market Supervisory Authority (FINMASA) מ־22 ביוני
2007. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.